

บทบรรณาธิการ

คำถาม ศาลชั้นต้นยกคำร้องขอขยายระยะเวลาฎีกาไปแล้ว หากมายื่นคำร้องอีกโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันกับคำร้องฉบับแรก จะต้องห้ามตามกฎหมายหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๙๘๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โจทก์ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาฎีกามีกำหนด ๑ เดือน โดยอ้างว่า โจทก์ไม่ทราบวันนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๕ เพราะโจทก์ไม่ได้รับหมายนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ของศาลชั้นต้นและไม่ได้มีการส่งหมายนัดฟังคำพิพากษาให้ทนายโจทก์ จึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นการส่งหมายนัดให้คู่ความ กรณีเป็นพฤติการณ์พิเศษและมีเหตุสุดวิสัย ศาลชั้นต้นยกคำร้อง เท่ากับศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องขอขยายระยะเวลาฎีกาของโจทก์ไปแล้ว การที่โจทก์ยื่นคำร้องลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ขอขยายระยะเวลาฎีกา โดยอ้างเหตุอย่างเดียวกันกับคำร้องฉบับแรก จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้ว ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕

คำถาม โจทก์ขาดนัดพิจารณา ศาลมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีจากสารบบความ โจทก์มีสิทธิขอพิจารณาคดีใหม่ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๓๓๒/๒๕๕๕ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๐๑ เดิม บัญญัติกรณีที่โจทก์ขาดนัดพิจารณาให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีเสียจากสารบบความและห้ามมิให้โจทก์อุทธรณ์คำสั่งเช่นว่านี้หรือมีคำขอให้พิจารณาคดีนั้นใหม่ แตกต่างจากมาตรา ๒๐๓ ที่บังคับใช้ในปัจจุบัน ที่บัญญัติห้ามมิให้โจทก์อุทธรณ์คำสั่งจำหน่ายคดีเพียงประการเดียว โดยไม่มีบทบัญญัติมาตราใดที่ห้ามมิให้โจทก์มีคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ แต่การขอพิจารณาคดีใหม่ได้จะต้องมีการพิจารณาคดีฝ่ายเดียวเป็นสำคัญ เมื่อโจทก์ไม่มาศาล ศาลชั้นต้นเห็นว่าโจทก์ขาดนัดพิจารณา และมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ จึงไม่มีการพิจารณาคดีฝ่ายเดียวที่จะทำให้โจทก์มีสิทธิขอพิจารณาคดีใหม่ได้ โจทก์มีสิทธิเพียงเสนอคำฟ้องใหม่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความตามมาตรา ๒๐๓

คำถาม ผู้ขายโทรศัพท์มาหาผู้ซื้อเพื่อเสนอขายสินค้า ผู้ซื้อตอบตกลงจะรับซื้อ หากผู้ซื้อนัดผู้ขายให้ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อในอีกสถานที่หนึ่ง จะถือว่ามูลคดีเกิดขึ้นที่ใด

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๙๗๘/๒๕๕๕ จำเลยซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่อำเภอเมือง พิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก โทรศัพทมาหาโจทก์ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดชัยนาท เพื่อเสนอขายสมุดคู่มือจดทะเบียนรถตามฟ้อง และโจทก์ตอบตกลงว่าจะรับซื้อสมุดคู่มือจดทะเบียนรถจากจำเลยไว้ **มูลคดีจึงเกิดที่ภูมิลำเนาของจำเลยซึ่งเป็นสถานที่ที่คำสนองรับซื้อของโจทก์ไปถึงจำเลย** อันอยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดพิษณุโลก โจทก์จึงต้องฟ้องจำเลยที่ศาลจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลและมูลคดีเกิดในเขตศาล แม้โจทก์นัดจำเลยให้ส่งมอบสมุดคู่มือจดทะเบียนรถให้แก่โจทก์ที่อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ก็มีใช้สถานที่ที่ต้นเหตุพิพาทอันเป็นที่มาแห่งการโต้แย้งสิทธิต่อโจทก์เกิดขึ้น หากทำให้มูลคดีซึ่งเกิดขึ้นที่จังหวัดพิษณุโลกอันเป็นภูมิลำเนาของจำเลยเปลี่ยนแปลงไปไม่ โจทก์จึงไม่มีอำนาจเสนอคำฟ้องต่อศาลจังหวัดสิงห์บุรี

คำถาม ผู้พิพากษาที่ไม่ได้ร่วมนั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นด้วย จะมีอำนาจร่วมลงลายมือชื่อทำคำพิพากษากับผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๗๐๑๒/๒๕๕๕ ศาลชั้นต้นพิจารณาคดีโดยสืบพยานโจทก์รวม ๕ นัด คือ เมื่อวันที่ ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ และวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๘ กับสืบพยานจำเลย ๑ นัด คือ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘ ในการสืบพยานโจทก์และจำเลยแต่ละนัดมี ต. ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นซึ่งเป็นเจ้าของสำนวนร่วมนั่งพิจารณาคดีทุกนัด โดยไม่ปรากฏว่า ส. ได้ร่วมนั่งพิจารณาคดีด้วย ส. จึงไม่มีอำนาจทำคำพิพากษาร่วมกับ ต.กรณีไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๙ และ ๓๐ คำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ ส. ร่วมลงลายมือชื่อทำคำพิพากษาด้วยจึงไม่ชอบ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นจึงไม่ชอบเช่นกัน

คำถาม คดีที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสองแสนบาท อยู่ในอำนาจศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษาหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๒๐๕๖/๒๕๕๕ โจทก์ทั้งสองขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๖, ๓๒๘ โดยบรรยายฟ้องรวมกันมา เป็นกรณีกล่าวหาว่าจำเลยกระทำความผิดกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทแม้โจทก์จะมีคำขอท้ายฟ้องให้ลงโทษจำเลยหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ด้วยก็ตาม แต่หากพิจารณาได้ความตามฟ้อง ศาลต้องลงโทษจำเลยตามมาตรา ๓๒๘ อันเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสองแสนบาท เกินอำนาจของศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษา ศาลชั้นต้นจึงไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้

เมื่อศาลชั้นต้นไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้แล้ว จึงไม่อาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ มาใช้บังคับ

คำถาม คดีอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากศาลชั้นต้น ลงโทษจำคุกแต่เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปฝึกอบรม ดังนี้ จำเลยจะอุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้องได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๔๖๒/๒๕๕๕ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๘ แยกกระทงกับความผิดฐานอื่น ลดมาตราส่วนโทษแล้วระวางโทษจำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๓ เดือน เมื่อรวมกับโทษฐานอื่นแล้ว เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยที่ ๑ ไปฝึกอบรมมีกำหนด ๙ เดือน ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๑๐๔ (๒) ถือเป็นกรณีศาลชั้นต้นใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแนการลงโทษทางอาญาแก่จำเลย จึงไม่เป็นการลงโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๑๘ อันจะเข้ากรณียกเว้นที่จะมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๓ ทวิ การที่จำเลยที่ ๑ อุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้องจึงเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ และไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ได้รับอนุญาตตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๓ ตริ การที่ศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์ของจำเลยในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และศาลอุทธรณ์ภาค ๔ รับวินิจฉัยมานั้น จึงเป็นการไม่ชอบ

คำถาม คดีอาญา โจทก์และจำเลยแถลงยอมรับคำเบิกความของประจักษ์พยานโจทก์ทุกปากที่เบิกความไว้ในคดีอื่นโดยโจทก์ไม่ตั้งใจนำพยานดังกล่าวเข้าสืบ ศาลจะนำมารับฟังได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๖๓/๒๕๕๕ ในคดีอาญาโจทก์มีหน้าที่นำสืบพยานหลักฐานให้รับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องจริงหรือไม่นั้น เมื่อพิจารณานั้นที่คำเบิกความของผู้เสียหาย ซึ่งเป็นประจักษ์พยานได้ความทำนองเดียวกันว่าเห็นเหตุการณ์ขณะที่คนร้ายใช้อาวุธปืนยิงผู้เสียหายกับผู้ตายจดจำได้ว่าจำเลยเป็นคนร้ายที่ขับรถจักรยานยนต์ และได้ชี้จำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๗๙/๒๕๔๗ ของศาลชั้นต้นด้วย แต่ก็เป็นการเบิกความในคดีอื่น ไม่ได้กระทำต่อหน้าจำเลยในคดีนี้ แม้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๕ ศาลอาจรับฟังคำเบิกความของพยานที่เบิกความไว้ในคดีอื่นประกอบพยานหลักฐานอื่นในคดีได้ แต่การที่โจทก์และจำเลยแถลงยอมรับคำเบิกความของประจักษ์พยานโจทก์ทุกปาก แล้วโจทก์ไม่ตั้งใจนำประจักษ์พยาน

ดังกล่าวเข้าสืบ โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าเหตุใดประจักษ์พยานโจทก์แต่ละปาก จึงไม่สามารถมาเบิกความได้ จึงไม่ใช่กรณีมีเหตุจำเป็นหรือเหตุสมควรที่ศาลอาจรับฟัง บันทึกคำเบิกความของประจักษ์พยานทั้งห้าปากในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๗๙/๒๕๔๗ ของศาลชั้นต้น ประกอบพยานหลักฐานอื่นในชั้นพิจารณาได้

คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานยกยอกและให้ จำเลยคืนเงินแก่ผู้เสียหาย ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องขอให้จำเลยคืนเงินจำนวนดังกล่าว พร้อมดอกเบี้ยอีกได้หรือไม่ และผู้เสียหายจะต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๖๖๔/๒๕๕๕ คดีนี้พนักงานอัยการมีคำขอให้จำเลยคืน เงิน ๔๒,๕๐๐ บาท แก่ผู้เสียหายตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๓ แล้ว ต่อมาโจทก์ร่วมยื่น คำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยคืนเงิน ๔๒,๕๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ร่วมตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ อีก ซึ่งตามมาตรา ๔๔/๑ วรรคสาม บัญญัติว่า "...ในกรณีที่พนักงานอัยการได้ดำเนินการตามความในมาตรา ๔๓ แล้ว ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งเพื่อเรียกทรัพย์สินหรือราคาทรัพย์สินอีกไม่ได้" ดังนี้ โจทก์ร่วมจึงยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยคืนเงิน ๔๓,๕๐๐ บาท อีกไม่ได้ การที่ศาลชั้นต้นสั่งรับคำร้องของโจทก์ร่วมในส่วนนี้จึงไม่ชอบ อย่างไรก็ตามดอกเบี้ยของเงิน ๔๒,๕๐๐ บาท ไม่ใช่ทรัพย์สินหรือราคาของผู้เสียหาย สูญเสียไปเนื่องจากการกระทำผิด แต่เป็นค่าเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจาก การกระทำผิดความผิดของจำเลย เพราะฉะนั้นพนักงานอัยการจะมีคำขอเรียกค่าดอกเบี้ย แทนโจทก์ร่วมไม่ได้ โจทก์ร่วมจึงยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหม ทดแทนโดยชำระดอกเบี้ยของต้นเงิน ๔๒,๕๐๐ บาท ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ วรรคหนึ่ง ได้ ซึ่งตามมาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง มิให้เรียกค่าธรรมเนียมจากโจทก์ร่วม เว้นแต่ในกรณีที่ศาลเห็นว่าผู้เสียหายเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนสูงเกินสมควร หรือดำเนิน คดีโดยไม่สุจริต ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้เสียหายชำระค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือบางส่วนได้ ดังนี้ การที่โจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี แก่โจทก์ร่วมด้วยนั้นจึงเป็นการใช้สิทธิตามกฎหมาย ไม่ถือเป็นการเรียกค่าสินไหม ทดแทนที่สูงเกินสมควรหรือใช้สิทธิไม่สุจริต โจทก์ร่วมจึงไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม สำหรับบการขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนดอกเบี้ยดังกล่าว

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ